

Demografijos, migracijos ir
integracijos 2018–2030 m. strategijos
1 tikslas

KURTI ŠEIMAI PALANKIĄ APLINKĄ

1 uždavinys: Sudaryti sąlygas šeimos nariams derinti profesinę veiklą ir šeimos pareigas

Nr.	Priemonė	Priemonės aprašymas	Terminas	Vykdytojai
1.	Skatinti vaiko priežiūros paslaugas darbovietėse įsteigiant šeimai draugiškiausios įmonės nominacijas ir kitomis priemonėmis	Darbdaviai būtų skatinami steigti darbovietėse vaikų priežiūros zonas darbuotojų vaikams, platinant gerosios praktikos pavyzdžius, taip pat skelbiant palankiausios šeimai įmonės nominacijas pagal skirtingas mažų, vidutinių ir didelių įmonių grupes bei kitomis priemonėmis.	2019 m. IV ketv.	SADM
2.	Valstybės institucijose įrengti vaikų priežiūros zonas, skatinant vaikų priežiūros paslaugų darbovietėse plėtrą	Dirbantiems darbuotojams sudarius galimybes prižiūrėti vaikus, sumažės poreikis imti laisvą laiką nuo darbo siekiant užtikrinti vaikų priežiūrą, palengvės jų priežiūra.		VRM
3.	Sukurti galimybes nevyriausybinėms organizacijoms teisėtai naudotis lopšelių-darželių ir (arba) daugiafunkčių centrų patalpomis vasaros metu ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikų dienos stovykloms organizuoti	Sudarius prielaidas NVO teisėtai naudotis lopšelių-darželių, mokyklų ir/ar daugiafunkčių centrų infrastruktūra (pagal terminuotas panaudos ar nuomos sutartis konkrečioms veikloms įgyvendinti), esama infrastruktūra galėtų būti panaudota vaikų užimtumo veikloms.	2018 m. IV ketv.	ŠMM, savi-valdybės, ŽŪM, NVO
4.	Leisti gaunantiems vaiko priežiūros išmoką pirmaisiais metais dirbti paliekant išmoką, jei gaunamas darbo užmokestis ne didesnis nei MMA	Esant asmeninėms galimybėms, siūloma tėvams ar globėjams, gaunantiems vaiko priežiūros išmoką pirmaisiais metais, leisti dirbti kitą darbą. Tai sumažintų tokių darbuotojų atotrūkį nuo darbo rinkos, užtikrintų geresnes šeimos pajamas.	2019 m. I ketv.	SADM
5.	Suteikti papildomą poilsio dieną per mėnesį tėvams, auginantiems vaikus iki 14 metų (dabar iki 12 metų).	Vadovaujantis Darbo kodekso nuostatomis, du vaikus auginantys tėvai gali naudotis papildoma poilsio diena per mėnesį (arba sutrumpintu darbo laiku 2 val. per savaitę), o auginantys tris ir daugiau vaikų – dviem poilsio dienomis per mėnesį (arba sutrumpintu darbo laiku 4 val. per savaitę), kol vaikams sueina 12 metų. Siūloma pratęsti galimybę naudotis šiomis lengvatomis, kol vaikui sueis 14 metų. Atsižvelgiant į tai, kad dėl šios nuostatos reikėtų daryti Darbo kodekso pakeitimus, kuriais būtų didinami įsipareigojimai darbdaviams, šis klausimas turėtų būti suderintas su Trišale taryba.	2019 m. I ketv.	SADM
6.	Suteikti pusės dienos poilsio laiką per mėnesį tėvams auginantiems vieną vaiką iki 14 metų	Darbo kodekse numatyta papildoma poilsio diena per mėnesį tėvams auginantiems du vaikus ir 2 poilsio dienos per mėnesį tėvams auginantiems tris ir daugiau vaikų, tačiau nėra numatyta jokios lengvatos šeimai, auginančiai vieną vaiką. Siūloma suteikti pusės dienos poilsio laiką – „tėvadienį“ – tėvams, auginantiems vieną vaiką iki 14 metų. Atsižvelgiant į tai, kad dėl šios nuostatos reikėtų daryti Darbo kodekso pakeitimus, kuriais būtų didinami įsipareigojimai darbdaviams, šis klausimas turėtų būti suderintas su Trišale taryba.	2019 m. I ketv.	SADM

2 uždavinys: Gerinti paslaugų šeimoms ir vaikams kokybę ir prieinamumą

Nr.	Priemonė	Priemonės aprašymas	Terminas	Vykdytojai
1.	Sudaryti galimybę visiems mokyklinio amžiaus vaikams laisvą po pamokų laiką praleisti vaikų dienos centre arba visos dienos mokykloje	Siūloma sudaryti sąlygas vaikams, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas, praleisti laiką po pamokų vaikų dienos centrų arba visos dienos mokyklų užsiėmimuose. Tam būtų reikalinga užtikrinti, kad kiekvienoje savivaldybėje egzistuotų tokie vaikų dienos centrai arba visos dienos mokyklos. Tai – ilgalaikė tęstinė priemonė, lėšų poreikį jos įgyvendinimui šiuo metu prognozuoti sudėtinga.	nuolat	SADM, ŠMM, SAM, KM
2.	Užtikrinti mokiniams galimybę nemokamai lankytis muziejuose	Bendrojo ugdymo mokyklų mokiniams bus sudarytos galimybės nemokamai lankytis muziejų nuolatinėse ekspozicijose, siekiant ugdyti vaikų ir jaunimo kultūrinės kompetencijas ir didinti kultūros paslaugų prieinamumą. Ši priemonė bus plėtojama etapais, siekiant apimti socialiai pažeidžiamas gyventojų grupes.	2018 m. IV ketv.	KM
3.	Įdiegti mokinio „kultūros pasą“	Mokiniams bus sudaryta galimybė nemokamai kelis kartus per metus apsilankyti kultūros ir meno renginiuose, dalyvauti edukacinėse programose, taip skatinant mokinių domėjimąsi įvairiomis meno ir kūrybinės veiklos formomis, supažindinant su dalyvavimo kultūrinėse veiklose galimybėmis.	2018 m. IV ketv.	KM, ŠMM
4.	Skirti nemokamą maitinimą mokiniams, besimokantiems pagal priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programas	Būtų įvertintos finansinės ir organizacinės galimybės teikti nemokamą maitinimą visiems pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programas besimokantiems vaikams. Tai leistų užtikrinti visavertę ir sveiką visų mokinių mitybą, nepriklausomai nuo tėvų finansinių ar kitų galimybių.	2019 m. III ketv.	SADM, ŠMM, SAM
5.	25 proc. padidinti mokinių nemokamam maitinimui pagal sveikos mitybos reikalavimus mokyklose skiriamą sumą	Atsižvelgiant į pastaraisiais metais sparčiai augančias maisto produktų ir vartojimo prekių kainas, siekiant užtikrinti visavertį, sveikos mitybos reikalavimus atitinkantį mokinių maitinimą mokykloje, būtina skirti daugiau lėšų mokinių nemokamo maitinimo maisto produktams. Padidinus 25 proc., pietų kaina padidėtų nuo 1,33 iki 1,90 Eur (dabar nuo 1,06 iki 1,52 Eur).	2019 m. I ketv.	SADM
6.	Paramą skiriamą mokinio reikmenims įsigyti padidinti nuo 57 iki 76 eurų (33 proc.)	Siūloma numatyti didesnę paramą mokinio reikmenims įsigyti į šią paramą teisę turinčioms šeimoms, pasirengiant naujiems mokslo metams. Šiuo metu skiriamas 1,5 bazinių socialinių išmokų (BSI) (57 Eur) paramos dydis, būtų padidinta iki 2 BSI (76 Eur).	2019 m. I ketv.	SADM
7.	Sukurti ir plėtoti šeimų, priimančių krizės ištiktas besilaukiančias moteris ir moteris su mažamečiais vaikais, tinklą kaimo vietovėse	Siekiant plėtoti bendruomeninę pagalbą krizės ištiktoms besilaukiančioms moterims ir moterims su mažamečiais vaikais, siūloma sukurti ir plėtoti šeimų (ypač senjorų), galinčių jas priimti, tinklą. Iniciatyvos vyktų bendradarbiaujant vietos lygmeniu veikiančioms nevyriausybinėms organizacijoms, krizių centrums, socialiniams verslams ir šeimoms, įgyvendinant ES fondų lėšomis remiamus projektus.	tęstinė (2023 m)	SADM, FM, ŽŪM, NVO
8.	Plėtoti pagalbą krizinio nėštumo atvejais, remiant tokią pagalbą teikiančias NVO Visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšomis	Siūloma Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšomis aktyviau remti nevyriausybinės organizacijas, padedančias moterims krizinio nėštumo atvejais.	2019 m. I ketv.	SAM
9.	Kiekvienam naujagimiui nemokamai skirti 100 eurų vertės kūdikio kraitelį (būtiniausių prekių rinkinį vaiko auginimo pradžiai)	Tai – simbolinė dovana, parodanti, kad valstybė vertina šeimą. Svarstyтина galimybė numatyti šeimai naudingus įpareigojimus dovanai gauti, pvz., užregistruoti naujagimį pas šeimos gydytoją, taip užtikrinant jo asmens sveikatos priežiūrą. Vienkartinę išmoką galima pateikti lustine lėšų pripildyta kortele, skirta nustatytoms prekėms įsigyti.	2019 m. I ketv.	SAM, SADM, FM

4 uždavinys: Plėtoti finansines paskatas šeimoms, auginančioms vaikus

Nr.	Priemonė	Priemonės aprašymas	Terminas	Vykdytojai
1.	Nuosekliai didinti išmoką vaikui („vaiko pinigus“), atsisakant pajamų vertinimo ir nesieti išmokos dydžio su vaikų skaičiumi šeimoje	Padidinti išmokos vaikui („vaiko pinigų“), mokamos visiems vaikams (530,8 tūkst. vaikų), dydį (nuo 2019 m. iki 50-60 eurų), atsisakyti šeimos pajamų vertinimo ir labiau remti gausias šeimas.	2020 m. I ketv.	SADM
2.	Įteisinti lengvatinį PVM tarifą pirmo būtinumo kūdikio auginimui skirtoms prekėms	Būtų įvertintos finansinės ir organizacinės galimybės taikyti mokesčių lengvatas arba fiksuotos sumos „vaučerius“ įsigyjant prekes ir paslaugas, kurios būtinos auginant kūdikius.	2018 m. IV ketv.	FM, SADM
3.	Numatyti galimybę susigrąžinti dalį GPM mokesčio šeimai, kuri, nesant vietų ikimokyklinio ugdymo įstaigose, vaiko priežiūrai samdo auklę (pavyzdžiui, 50 proc. auklės išlaidų, bet ne daugiau kaip 100 eurų mėnesiui)	Ne visi tėvai gali gauti vietą valstybinėje ikimokyklinio ugdymo įstaigoje, tokiais atvejais turi leisti vaiką į privačią ikimokyklinio ugdymo įstaigą arba pirkti auklės paslaugas. Kai kurios savivaldybės remia tėvus, mokėdamos fiksuoto dydžio išmokas vaiko priežiūrai iš dalies kompensuoti. Atsižvelgus į gerąją praktiką, siūloma nustatyti valstybės paramą tuo atveju, kai nėra galimybių gauti vietą valstybinėje ikimokyklinio ugdymo įstaigoje.	2019 m. III ketv.	SADM, ŠMM

5 uždavinys: Plėsti būsto pasirinkimo galimybes šeimoms, auginančioms vaikus

Nr.	Priemonė	Priemonės aprašymas	Terminas	Vykdytojai
1.	Iš dalies kompensuoti būsto įsigijimo kreditą, ne didesnę nei 87 tūkst. eurų (15-30 proc., priklausomai nuo vaikų skaičiaus) jaunoms šeimoms (iki 35 m., neatsižvelgiant į pajamas), įsigyjantioms pirmąjį būstą ne didmiesčiuose	Siūloma iš dalies kompensuoti būsto kreditą šeimoms, įsigyjantioms pirmąjį būstą ne didmiesčiuose, kredito kompensacijos dydį sieti su šeimoje auginamų vaikų skaičiumi.	2018 m. III ketv.	SADM
2.	Valstybės lėšomis tam tikrą laikotarpį kompensuoti nuomos mokestį arba dalį būsto kredito mažas pajamas gaunantioms šeimoms, auginančioms vaikus (esant konkrečioms sąlygoms, pavyzdžiui, šeimos nariams praradus pajamų šaltinį, ir kt.), arba įvertinus šiuo metu taikomą praktiką dėl būsto kredito atostogų, pailginti jų terminą nuo 3 iki 6 mėn.	Nuomos mokestis arba dalis būsto kredito būtų mažas pajamas gaunantioms šeimoms, auginančioms vaikus, būtų kompensuojamas tam tikroms aplinkybėms, dėl kurių kyla objektyvi rizika, kad dėl nuo asmens nepriklausančių veiksnių nebus galimybės įvykdyti prisiimtus finansinius įsipareigojimus. Alternatyviai, jau taikomai būsto kredito atostogų tvarkai numatyti ilgesnį terminą.	2018 m. III ketv.	SADM, FM
3.	Sudaryti palankesnes sąlygas būstui įsigyti ar išsinuomoti mažesnes pajamas turintiems šeimoms, atsižvelgiant į šeimoje auginamų vaikų skaičių	Siūloma padidinti pajamų dydžius, kuriais vadovaujantis nustatoma teisė į paramą būstui įsigyti ir išsinuomoti, kredito kompensacijos dydį sieti su šeimoje auginamų vaikų skaičiumi, įteisinti galimybę savivaldybėms socialinio būsto fondą plėtoti pernuomojant rinkoje išnuomotą butą, ir kt.	2018 m. III ketv.	SADM

6 uždavinys: Gerinti šeimos sveikatos būklę, didinant informuotumą šeimos sveikatos klausimais, mažinant sveikatai kylančias grėsmes

Nr.	Priemonė	Priemonės aprašymas	Terminas	Vykdytojai
1.	Nustatyti maisto produktų kokybės reikalavimus vaikų maitinimui ikimokyklinėse, bendrojo ugdymo bei vaikų globos įstaigose, skatinant sveiką mitybą	Bus sudaromos teisinės prielaidos tiekti ikimokyklinėms ir bendrojo ugdymo įstaigoms sveikatai palankius, ekologiškus, pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą pagamintus ir vietinės gamybos žemės ūkio ir maisto produktus ir mažinti vaikų maiste nepageidaujamą cukraus, druskos ir riebalų kiekį.	2018 m. IV ketv.	SAM
2.	Nustatyti prievolę lankyti kiekvieną naujagimį namuose po gimdymo ir užtikrinti jų sveikatos būklės priežiūrą iki vienerių metų amžiaus	Siekiant gerinti naujagimių sveikatos būklę ir mažinti išvengiamų sveikatos sutrikimų skaičių, siūloma užtikrinti visų naujagimių apšilimą namuose po gimdymo bei reguliarią jų sveikatos būklės priežiūrą iki vieno metų.	2019 m. IV ketv.	SAM, SADM
3.	Nemokamai skiepyti vaikus iki nustatyto amžiaus nuo B tipo meningokokinės ir rotavirusinės infekcijų	Siekiant mažinti sergamumą ir mirtingumą nuo meningokokinės infekcijos, komplikacijų dažnį bei sunkių rotavirusinės infekcijos formų dažnį, hospitalizacijos mastą, 2018 metų II pusmetį pagal Vaikų profilaktinių skiepimų kalendorių kūdikiai bus pradėti skiepyti nuo B tipo meningokokinės ir rotavirusinės infekcijų.	2020 m. I ketv.	SAM
4.	Nemokamai taikyti tėvystės įgūdžių ugdymo ir konsultavimo programą šeimoms, kuriose bent vienas iš tėvų ar vaikų serga psichikos liga bei socialinės rizikos šeimoms	Siekiant gerinti šeimų psichologinę gerovę bei psichikos sveikatą, bus atnaujinama tėvystės įgūdžių ugdymo ir konsultavimo programa, apmokomi specialistai kaip dirbti pagal atnaujintą metodiką, bus konsultuojamos šeimos, kuriose bent vienas iš tėvų ar vaikų serga psichikos liga, bei socialinės rizikos šeimos.	2018 m. IV ketv.	SAM, ŠMM, VPSC

7 uždavinys: Ugdyti šeimos narių gebėjimus spręsti psichologines ir socialines problemas

Nr.	Priemonė	Priemonės aprašymas	Terminas	Vykdytojai
1.	Užtikrinti, kad patyčių prevencijos programos būtų įdiegtos kiekvienoje šalies mokykloje	Nors ši priemonė įgyvendinama nuo 2017 m. rugsėjo 1 d., šiuo metu patyčių prevencijos programos yra įsidiegusios 70 proc. mokyklų. Tikslas – pasiekti, kad iki 2020 m. jas būtų įsidiegusios 100 proc. mokyklų.	2020 m. I ketv.	ŠMM